

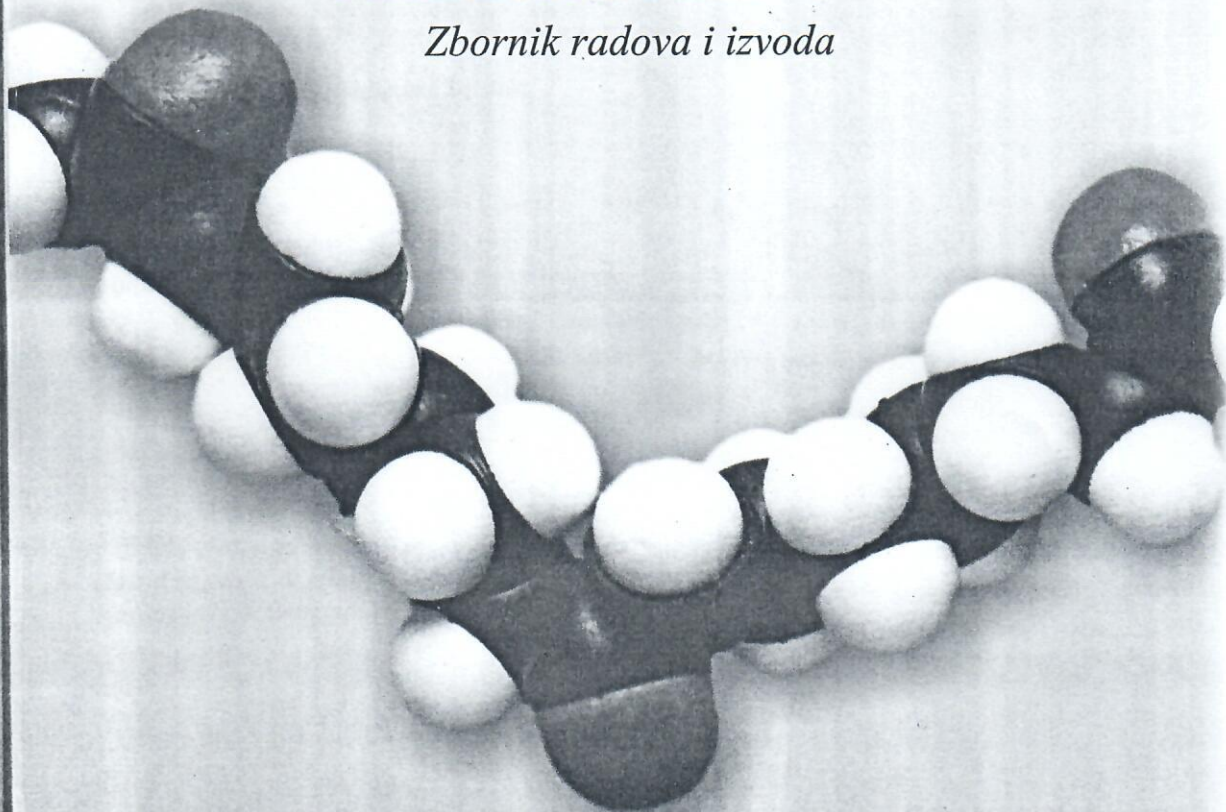
M64 / 1

UNIJA HEMIJSKIH DRUŠTAVA JUGOSLAVIJE
SRPSKO HEMIJSKO DRUŠTVO

XIII
JUGOSLOVENSKI SIMPOZIJUM
O HEMIJI I TEHNOLOGIJI
MAKROMOLEKULA

Zbornik radova i izvoda

YU MAKRO 2001

Zlatibor, 27-29. juna

**XIII JUGOSLOVENSKI SIMPOZIJUM
O HEMIJI I TEHNOLOGIJI MAKROMOLEKULA,
Zlatibor, 27-29. juna 2001.
Zbornik radova i izvoda**

Simpozijum je organizovan uz pomoć

Ministarstva za nauku, tehnologiju i razvoj Republike Srbije

Izdaje

Srpsko hemijsko društvo

Karnegijeva 4/III, Beograd, tel./fax: 011 3370 467

www.shd.org.yu, e-mail: SHD@elab.tmf.bg.ac.yu

Za izdavača

Branislav Ž. Nikolić, predsednik Društva

Urednici

Katarina Jeremić

Slobodan Jovanović

Ivanka Popović

Tiraž

150 primeraka

Štampa

Zavod za grafičku tehniku, Tehnološko-metalurškog fakulteta

Karnegijeva 4, Beograd, tel./fax: 011 3370 492

**XIII JUGOSLOVENSKI SIMPOZIJUM O HEMIJI I TEHNOLOGIJI
MAKROMOLEKULA**

ORGANIZUJE SRPSKO HEMIJSKO DRUŠTVO
U IME UNIJE HEMIJSKIH DRUŠTAVA JUGOSLAVIJE

NAUČNI ODBOR SIMPOZIJUMA

Slobodan Jovanović, predsednik

Vladimir Divjaković

Branko Dunjić

Jasna Đonlagić

Milutin Govedarica

Jovanka Filipović

Dušan Kostoski

Predrag Lukić

Dušanka Petrović-Đakov

Milenko Plavšić

Ljiljana Rašković

Dragoslav Stoilković

Ivanka Popović

ORGANIZACIONI ODBOR

Ivanka Popović, predsednik

Jaroslava Budinski-Simendić

Dragan Babić

Katarina Jeremić

Jelena Jovanović

Lynne Katsikas

Željko Stojanović

Simonida Tomić

Sava Veličković

Slobodan Jovanović

*Dragocenu finansijsku podršku, koja je omogućila održavanje
XIII Jugoslovenskog simpozijuma o hemiji i tehnologiji makromolekula, dali su:*

Generalni pokrovitelj

DUGA HOLDING a.d., Beograd

Pokrovitelji

Ministarstvo za nauku, tehnologiju i razvoj Republike Srbije

PIGMENTUM – ekskluzivni zastupnik CIBA CHEMICALS, Beograd

Sponzori

D.P. GALENIKA - KLIRIT, Zemun

SINTELON D.D., Bačka Palanka

FENOLIT d.d., Borovnica, Slovenija

Pomagači

PETROHEMIJA, Pančevo

TIGAR, Pirot

FAMAMBALAŽA, Kruševac

Simpozijum su finansijski podržali i:

BUKULJA, Beograd

A+G TECHNIK, Valjevo

SZR PLASTIK, Novi Sad

PRVA PETOLETKA, PPT-ZAPTIVKE A.D., Trstenik

SPEKTAR, Čačak

PII-37

SVOJSTVA HIPERRAZGRANATIH POLIMERA U RASTVORU
SOLUTION PROPERTIES OF HYPERBRANCHED POLYMERS

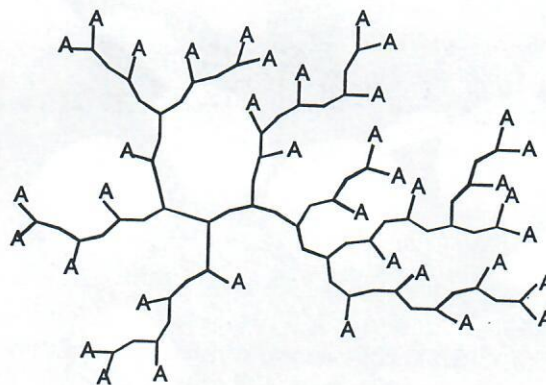
J. Vuković¹, B. Božić², S.M. Jovanović¹, B. Dunjić²

¹ Tehnološko-metalurški fakultet, Beograd

² "Duga Nova" d.o.o. Viline Vode 6, Beograd

Hiperrazgranati polimeri poseduju razgranatu strukturu i veliki broj funkcionalnih grupa. Iako njihova građa nije tako savršena kao kod dendrimera oni imaju širu primenu zbog niže cene i jednostavnije sinteze. U poređenju sa odgovarajućim linearnim polimerima, hiperrazgranati polimeri imaju relativno nisku vrednost graničnog viskozitetnog broja (GVB) i dobru rastvorljivost. Niska vrednost GVB potiče od njihove specifične strukture, dok dobra rastvorljivost zbog prisustva velikog broja slobodnih funkcionalnih grupa.

Cilj ovog rada je proučavanje interakcija hiperrazgranatih polimera sa rastvaračem, pa su zato ispitivana njihova svojstva u rastvoru. Pri tome su korišćeni hiperrazgranati polimeri različitih generacija, hiperrazgranati polimeri koji su u određenom stepenu i na različite načine modifikovani i rastvarači različitih parametara rastvorljivosti (δ).

Interakcije nemodifikovanih i modifikovanih uzoraka sa pojedinim rastvaračima ispitivane su određivanjem GVB. Uticaj generacije, odnosno stepena modifikacije na GVB je proučen na osnovu zavisnosti $\eta_{sp}/c=f(\eta_{sp})$ različitih uzoraka u istom rastvaraču. Iz zavisnosti GVB uzoraka od δ korišćenih rastvarača približno je određen δ samih uzoraka. Na osnovu vrednosti GVB i M_{teor} i korišćenjem Einstein-ove jednačine izračunat je hidrodinamički radijus (R_h) pojedinih uzoraka u različitim rastvaračima.

1. A. Hult, M. Johansson, E. Malmstorm, Adv. in Polym. Sci., **143**, 1, (1999)
2. Y. H. Kim, J. Polym. Sci. Part A : Polym. Chem., **36**, 1685, (1998)